

Konsolidovaná výroční správa

Obce Budča

za rok 2021

Ing. František Moravec
starosta obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo	4
2. Identifikačné údaje obce	4
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	4
4. Poslanie, vízie, ciele	7
5. Základná charakteristika konsolidovaného celku	10
5.1. Geografické údaje	10
5.2. Demografické údaje	10
5.3. Ekonomické údaje	11
5.4. Symboly obce	11
5.5. História obce	12
5.6. Pamiatky	12
5.7. Významné osobnosti obce	13
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	13
6.1. Výchova a vzdelávanie	13
6.2. Zdravotníctvo	20
6.3. Sociálne zabezpečenie	20
6.4. Kultúra	20
6.5. Hospodárstvo	21
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	22
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2021	22
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2021	23
7.3. Rozpočet na roky 2022 - 2024	24
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	25
8.1. Majetok	25
8.2. Zdroje krytia	26
8.3. Pohľadávky	28
8.4. Záväzky	28
9. Hospodársky výsledok za rok 2021 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	28
10. Ostatné dôležité informácie	31
10.1. Prijaté granty a transfery	31
10.2. Poskytnuté dotácie	33

10.3. Významné investičné akcie v roku 2021	33
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	33
10.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	34
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	34

1. Úvodné slovo

Touto výročnou správou Vám chcem predstaviť obec nielen z pohľadu rozpočtovníctva a účtovníctva, či údaje o nákladoch a výnosoch a ďalšie hospodárske údaje, ale predkladám tiež základné údaje o obci, jej histórii, funkcie v rámci preneseného výkonu štátnej správy a originálnych kompetencií.

Rok 2021 bol poznačený celosvetovou pandémiou, ktorá zasiahla nielen do ekonomiky ale aj do sociálneho života ľudí. Obec zabezpečovala ďalšie neočakávané úlohy, ktoré vyplynuli z tejto situácie a ktorými sa snažila pomôcť občanom v prekonávaní tejto ťažkej doby.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Budča

Sídlo: Lhenická 33, 962 33 Budča

IČO: 00319759

DIČ: 2020474797

Štatutárny orgán obce: Ing. František Moravec

Telefón: 045 5398032, 5391231, 5391005

Mail: obec@budca.sk

Webová stránka: www.budca.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Ing. František Moravec

Zástupca starostu obce: Miroslav Pind'ák

Hlavný kontrolór obce: Ing. Katarína Slamková

Obecné zastupiteľstvo : Matej Fašang, Mgr. Jozef Gardlík, Ján Horný, Jozef Hric,

Július Kohút, Mgr. Eliška Marková, Miroslav Pind'ák,

Mgr. Art. Martin Riemer, Lukáš Tuček,

Július Kohút zomrel, Jozef Hric sa vzdal poslaneckého mandátu

a po doplňujúcich voľbách dňa 23.10.2021 sa poslancami stali

Maroš Mrenica a Ing. Ferdinand Gombkötő

Komisie: Komisia ochrany verejného záujmu: Mgr. Eliška Marková,

Matej Fašang, Ján Horný, Jozef Hric / Maroš Mrenica,

Július Kohút / Ing. Ferdinand Gombkötő, Mgr. Jozef Gardlík,

Miroslav Pind'ák, Mgr. Art. Martin Riemer, Lukáš Tuček
Obecný úrad: Sekretariát : Mgr. Jana Čiliaková od 01.07.2021 Ing. Silvia Laurošková
Matrika a správa daní a poplatkov: Mariana Živická
Ekonomický úsek: Anna Lukáčová, Ing. Jana Trokšiarová
Knížnica: Darina Šaková
Oprava a údržba: Michal Vonkomer
Upratovanie, roznášanie stravy: Ľubica Koristeková

Rozpočtové organizácie zriadené obcou:

Názov: **Základná škola Adely Ostrolúckej**

Sídlo: Školská 341/28, 962 33 Budča

IČO: 37888641

DIČ: 2021673830

Štatutárny orgán : Mgr. Silvia Pintérová, riaditeľka školy

Telefón: 045 5391223

Mail: zsbudca@centrum.sk

Webová stránka: www.zsbudca.edupage.org

Dátum zriadenia: 01.07.2002

Zástupkyňa riaditeľky školy: PhDr. Zuzana Podhradská

Výchovná poradkyňa: Mgr. Martina Kapustová

Pedagogickí pracovníci:

Mgr. Lucia Viktorová, Mgr. Nikola Brhlíková, Mgr. Eliška Marková, Mgr. Ivana Kučmíková
Mgr. Helena Prokayová,

Mgr. Peter Jodas, Mgr. Denisa Mojžišová, Mgr. Ľudmila Rosenbergerová, Mgr. Martina
Kapustová, Mgr. Katarína Hotová, Mgr. Darina Bartková, PhDr. Zuzana Podhradská, Mgr.
Emília Rádiková,

Špeciálne triedy:

Mgr. Zuzana Brlášová, Mgr. Ondrej Janeček, Mgr. Silvia Pintérová

Učiteľia náboženskej výchovy:

Mgr. Ján Čáby – evanjelické náboženstvo

Mgr. Anna Psárska – katolícke náboženstvo

Školský klub detí: Andrea Jasová

Asistenti učiteľov:

Mgr. Martina Blažíčková, Gréta Čépeová, Mgr. Ľudmila Hadvigová, Lucia Portášiková, Mgr. Branislav Ridzoň,

Školský špeciálny pedagóg: Mgr. Kristína Schwarzová

Hospodárka – ekonómka: Eva Jurčiaková

Školníčka – upratovačka: Renáta Pálková

Upratovačky: Anna Priadková, Zita Živická

Školník - údržbár: Ján Božoň

Školská jedáleň pri ZŠ Adely Ostrolúckej:

Vedúca školskej jedálne: Miriam Kantoráková

Hlavný kuchár: Michal Chlebničan

Kuchárky: Andrea Lihocká, Silvia Petáková, Irena Havranová

Názov: **Materská škola**

Sídlo: Lhenická 34, 962 33 Budča

IČO: 37959999

DIČ: 2021958257

Štatutárny orgán : PaedDr. Zuzana Gondová, DiS., riaditeľka materskej školy

Telefón: 0911 391 172

Mail: msbudca@centrum.sk

Webová stránka: msbudca.webnode.sk

Dátum zriadenia: 01.04.2005

Učiteľky MŠ: Mgr. Lucia Donovalová, Gabriela Ivaničová, Mgr. Zuzana Justhová, Eva Kanková, Bc. Jana Kudlíková, Terézia Michaleková

Hospodárka, vedúca školskej jedálne: Ing. Aneta Zigová

Upratovačka: Martina Mlynáriková

Jedáleň pri MŠ :

Kuchárka: Lenka Ďuríková - hlavná kuchárka,

Tatiana Oravcová - pomocná kuchárka

Kurič: Michal Vonkomer

Viac tu: <https://msbudca.webnode.sk/o-nas/>

Príspevkové organizácie založené obcou: nie sú zriadené

Neziskové organizácie založené obcou: nie sú zriadené

Obchodné spoločnosti založené obcou: nie sú zriadené

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce:

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a potreby obyvateľov. Obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku. Samosprávu vykonávajú obyvatelia obce:

A, orgánmi obce (starosta, obecné zastupiteľstvo – 9 poslancov)

B, hlasovaním obyvateľov

C, verejným zhromaždením obyvateľov obce

Obec pri výkone samosprávy najmä:

a) vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,

b) zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce,

c) rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov a vykonáva ich správu,

d) usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis, vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci,

e) utvára účinný systém kontroly a vytvára vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon,

f) zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,

g) zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu,

h) utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport,

- i) plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská,
- j) obstaráva a schvaľuje územnoplánovaciu dokumentáciu sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, obstaráva a schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri utváraní vhodných podmienok na bývanie v obci,
- k) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,
- l) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia,
- m) organizuje hlasovanie obyvateľov obce o dôležitých otázkach života a rozvoja obce,
- n) zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste,
- o) zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok v rozsahu podľa osobitných predpisov a dbá o zachovanie prírodných hodnôt,
- p) plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu,
- r) vykonáva osvedčovanie listín a podpisov na listinách,
- s) vedie obecnú kroniku v štátnom jazyku

V zmysle zákona č.416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce vykonáva obec Budča prenesené pôsobnosti na úseku:

- Pozemných komunikácií
- Sociálnej pomoci
- Územného plánovania a stavebného poriadku pôsobnosť stavebného úradu
- Životného prostredia

Vízie a ciele obce:

Odpoveď na otázku smerovania rozvoja obce v strednodobom horizonte dáva dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Budča na obdobie rokov 2013 – 2023. Bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 13.12.2012 uznesením č.B/11. V rámci stratégie rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik bolo stanovených dvanásť prioritných oblastí, a to:

- 1., Plánovanie, manažment, kontrola (činnosť obce súvisiaca s rozpočtovou a daňovou politikou obce, komplexné vedenie účtovníctva, audítorské služby,

mzdové výdavky, odvody do poisťných fondov, cestovné náhrady, výdavky na elektrickú energiu, plyn, vodu, poštovné, telefón, materiálové výdavky, náklady na reprezentáciu, dopravné, pohonné hmoty, poisťné, sociálne nároky a údržba motorových vozidiel, činnosť obecného úradu, rozvojové programy obce, členstvá obce v organizáciách)

- 2., Služby občanom (evidencia obyvateľstva a iné evidencie, stavebná správa, matričná agenda, kultúrne vyžitie, starostlivosť o zdravotné stredisko, obecný rozhlas, cintorínske a pohrebné služby)
- 3., Bezpečnosť (ochrana pred požiarmi, civilná ochrana)
- 4., Prostredie pre život (verejné priestranstvá, verejná zeleň, verejné osvetlenie)
- 5., Odpadové hospodárstvo (zber a odvoz odpadu, nakladanie s odpadovými vodami)
- 6., Šport (futbalový štadión, tenisový kurt, viacúčelové ihrisko, podpora športových klubov a organizácií)
- 7., Komunikácie (cesty, chodníky)
- 8., Vzdelávanie (materská škola, základná umelecká škola, základná škola, školský klub, školská jedáleň, mobilita žiakov)
- 9., Kultúra (knihnica)
- 10., Sociálne služby (jednorazové dávky, starostlivosť o seniorov, opatrovateľská služba, stravovanie dôchodcov, dotácie na podporu vzdelávania, aktivačné práce)
- 11., Bývanie (starostlivosť o obecnú nájomnú bytovku)
- 12., Rozvoj obcí (príprava projektov a projektovej dokumentácie a stavebných povolení)

Jednotlivé oblasti sú rozpracované tak, aby boli základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov pri rozvoji všetkých oblastí života obce.

Obec financuje svoje potreby z vlastných príjmov, z dotácií zo štátneho rozpočtu a ďalších zdrojov. Základom finančného hospodárenia je rozpočet obce. Postavenie rozpočtu obce, jeho tvorbu a obsah, pravidlá rozpočtového hospodárenia, tvorbu a použitie mimorozpočtových zdrojov, vzťahy k štátnemu rozpočtu ustanovuje Zákon č. 523/2001 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov. Obec vedie účtovníctvo podľa Zákona č. 431/2002 Z. z.

o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Obec svoju výročnú správu o hospodárení vypracovala v zmysle § 20 a § 22b Zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v platnom znení.

5. Základná charakteristika konsolidovaného celku

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

5.1 Geografické údaje

Geografická poloha obce : Obec Budča leží 6 km juhozápadne od okresného mesta Zvolen, na pravom brehu rieky Hron. Nachádza sa na území, kde sa Kremnické pohorie stretáva so Štiavnickými vrchmi. Sídlo Budča je najnižšie položenou obcou Mikroregiónu Adela.

Susedné mestá a obce : Zvolen, Kováčová, Turová, Ostrá Lúka, Hronská Breznica

Celková rozloha obce : 1591 ha

Nadmorská výška : 285 m n. m.

5.2 Demografické údaje

Počet obyvateľov k 31.12.2016 : **1306**

Počet obyvateľov k 31.12.2017 : **1335**

Počet obyvateľov k 31.12.2018 : **1331**

Počet obyvateľov k 31.12.2019: **1326**

Počet obyvateľov k 31.12.2020: **1339**

Počet obyvateľov k 31.12.2021: **1333**

Národnostná štruktúra : Väčšina obyvateľstva sa hlási k slovenskej národnosti.

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu : Prevažná časť obyvateľov sa hlási k rímsko-katolíckemu vierovyznaniu. Ďalšie významné náboženstvo je evanjelické.

Vývoj počtu obyvateľov :

Rok	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
Obyvatelia	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ženy	646	650	667	675	688	679	678	694	689
Muži	624	627	633	631	647	652	648	645	644
Spolu	1270	1279	1300	1306	1335	1331	1326	1339	1333

Obec svojou vhodnou polohou v blízkosti okresného mesta Zvolen, jednoduchou dostupnosťou dopravnými prostriedkami a množstvom stavebných pozemkov je vhodná pre individuálnu bytovú výstavbu a zaznamenáva jej rozvoj.

5.3 Ekonomické údaje

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese k 31.12.2015 : 9,32 %

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese k 31.12.2016 : 7,85 %

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese k 31.12.2017: 4,73 %

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese k 31.12.2018: 3,56 %

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese k 31.12.2019: 3,48 %

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese k 31.12.2020: 5,30 %

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese k 31.12.2021: 4,69 %

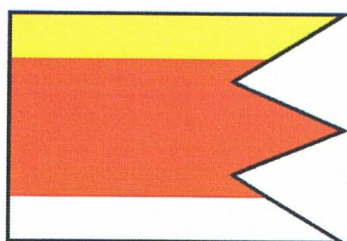
5.4 Symboly obce

Erb obce:

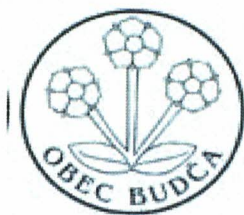
V červenom štíte spomedzi dvoch strieborných položených kopijovitých listov vyrastajú tri zlaté bezlisté stonky, na každej jedna zlatá, striebrostromedá a striebrokalíšna ruža, bočné v smere stopiek.

Vlajka obce:

Vlajka – pozostáva z troch pozdĺžnych pruhov vo farbách žltej (1/5), červenej (3/5), a bielej (1/5) , pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi do tretiny jej listu.

Pečať obce :

Pečať zo začiatku 19. storočia

Pečať – podkladom bola obecná pečať, pochádzajúca zo začiatku 19. storočia. Odtlačok nedatovaného typára je uložený v Krajinskom archíve v Budapešti v Altenburgerovej zbierke pečatí. Na pečati s kruhopisom SIGILLUM PAGIS BUCZA sú vyobrazené tri kvety s dvomi lístkami. Na súčasnej pečati s kruhopisom OBEC BUDČA sú zobrazené kvety ako na erbe.

Symboly obce Budča sú zapísané v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou B-125/99.

5.5 História obce

Najzaujímavejšie nálezy v chotári Budča pochádzajú z lužickej kultúry z rokov 1900 – 800 pred Kristom. Zmienka o nej je v záznamoch z roku 1225 ako Bucha, obec cudzincov. Už v roku 1239 stál v obci gotický kostol, obec je doložená v r. 1254. Bola dostavníkovou stanicou na linke Banská Bystrica – Banská Štiavnica tzv. Krakovská hradská, ktorá spájala stredné Slovensko s južným a severným. Viackrát bola prepadnutá a vypálená Turkami. Naposledy vyhorela v roku 1900, keď okrem troch domov zhorela do tla. Obyvatelia boli na jarmoku vo Zvolene. Pôvodne jej obyvatel'ov tvorili slobodníci, ale už od 14. storočia patrila Dobronivskému panstvu. Kráľ Žigmund daroval dedinu v r. 1424 aj s Dobronivským panstvom kráľovnej Barbore. V XVIII. storočí mala obec názov Zólyom Búcs – Zvolenská Budča, po roku 1918 Buča a od r. 1928 Budča.

5.6 Pamiatky

K historickým pamiatkam obce patrí kostol sv. Michala s gotickou architektúrou zo 14. storočia, opravený v roku 1692 a prestavaný v barokovom štýle koncom 18. storočia, evanjelická veža z roku 1939, pamätník obetiam 2. sv. vojny.

Ku geologickým zaujímavostiam patrí skalný hri'b „Čertova skala ” v Národnej prírodnej rezervácii Boky, ktorá bola zriadená na ochranu pôvodných až viac ako 200 rokov starých porastov duba cerového.

5.7 Významné osobnosti obce

- Ing. Ondrej Oravec-Míč - významný matematik, pracoval v SAV Bratislava
- MUDr. Ján Trebula, Csc. - pôsobil v Košiciach na lekárskej fakulte a v Kórei
- Ondrej Korvini - pracoval na povereníctve poľnohospodárstva
- Ing. Juraj Izrael - pracoval ako riaditeľ sekcie na Slovenskom plánovacom úrade a v diplomatických službách v Belehrade
- Ing. arch. Juraj Nemčok - pracoval vo Vietname a vynikal ako dobrý urbanista. Spracoval štúdiu a základný projekt na výstavbu kultúrneho domu v Budči, ktorý sa však nezrealizoval
- Ing. Ján Škriniar - pracoval ako riaditeľ Zváračského ústavu v Bratislave
- Ondrej Nemčok - herec, pôsobil v divadlách v Nitre a v Bratislave
- Ing. Ondrej Horný - pôsobil ako pobočník gen. Piku v Moskve
- Pavel Mesiarik - bol zmocnencom Ministerstva obrany ČSSR
- Benedikt Mravík - katolícky farár v Budči (1934 – 1945), výborný poľnohospodársky odborník, zaviedol hnojenie umelými hnojivami, navrhol stavať jamy na močovku, navrhol chovať nové druhy dobytku a ich plemenitbu
- Andrej Grobl - katolícky farár v Budči (1946 – 1953), založil hudobný súbor, účinkoval na zábavách a svadbách
- ThDr. František Teplan - katolícky farár v Budči (1955 – 1966), bol budovateľom – opravy kostola, vysádzanie okrasných kríkov a stromov, prispel k otvoreniu školy (bol prítomný aj rakúsky konzul, vedúci kancelárie predsedníctva SNR a tajomník KNV), poslanec za obec Budča

6 Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

Základná škola Adely Ostrolúckej

Základnú školu navštevovalo v školskom roku 2018/2019 180 žiakov, v školskom roku 2019/2020 174 žiakov, v školskom roku 2020/2021 185 žiakov a v školskom roku 2021/2022 k 31.12.2021 190 žiakov.

História školy sa začala písať v roku 1964. Deti z Budče sa učili v nevyhovujúcich podmienkach, pretože budovy, v ktorých sa vtedy učilo, nevyhovovali ani základným požiadavkám. Preto bolo snahou rodičov a vedenia obce vybudovať novú školu, ktorá by poskytovala primerané podmienky pre výchovu a vzdelávanie detí z obce a blízkeho okolia. Túto myšlienku podporili aj obyvatelia okolitých obcí: Železnej Breznice, Hronskej Breznice aj Ostrej Lúky.

Úsilie miestnych obyvateľov o vybudovanie novej školy sa prejavilo aj tým, že základy pre školský pavilón a telocvičňu si vykopali vlastnoručne. Ich moderné zmysľanie bolo badať aj v tom, že sa usilovali o to, aby sa tzv. pomocné objekty, telocvičňa a družina stavali ako prvé, pretože ani v jednej škole, ktorú postavili od oslobodenia vo Zvolenskom okrese, nemali telocvičňu a družinu s jedálňou.

Dvere novej školy sa prvýkrát slávnostne otvorili 1. septembra 1964.

Prvým riaditeľom školy sa stal Ján Kanka. Počas jeho pôsobenia došlo k ďalšiemu zveľadovaniu a rozširovaniu školy. Zrealizovala sa výstavba budovy pre 1. stupeň, postavil sa skleník, detské ihrisko a bežecká dráha. Významnou mierou prispel k výsadbe stromov v areáli školy a skrášľovaniu okolia.

Po jeho odchode do dôchodku v roku 1984 ho vo funkcii vystriedala miestna rodáčka Mgr. Eva Dvořáková. Po nej prevzala funkciu riaditeľky Mgr. Darina Nábělková, tiež rodáčka z Budče. Pokračovali v kvalitnom vedení vyučovacieho procesu a zveľadovaní školy a školského areálu. V tomto čase sa uskutočnila oprava strechy, vodovodu, dokončila sa kanalizácia a vymaľovali triedy.

V roku 1996 sa stal riaditeľom školy Mgr. Vladimír Balogh. Pričinil sa o ďalšie úpravy: vytvorenie počítačovej učebne, plynofikáciu školy, vymaľovanie telocvične a tried, výmenu podlahových krytín v niektorých triedach a podnikanie v oblasti zhotovovania jednoduchých výrobkov z kovu a zvaračských prác. V roku 2004 škola získala čestný názov Základná škola Adely Ostrolúckej.

Od roku 2009 bola riaditeľkou školy Mgr. Viera Barochovská. V tomto roku prešla škola úplnou rekonštrukciou. Boli zateplené všetky budovy, vymenili sa okná, opravili strechy, vymenené boli aj podlahové krytiny vo všetkých triedach a na chodbách, v areáli školy bola osadená zámková dlažba.

V prvom školskom roku svojej existencie (1964/65) mala škola 8 tried. V 1. – 4. ročníku štyri triedy, v 5. – 8. ročníku tiež štyri. Na škole vyučovalo desať učiteľov. Do 6. – 8. ročníka chodili žiaci z Budče, Hronskej Breznice, Ostrej Lúky a Bacúrova. Postupnou

integráciou Základnej školy v Trní a malotriednych škôl v okolitých obciach sa počet tried a žiakov zvyšoval.

Už v nasledujúcom školskom roku (1965/66) sa vyučovalo v 13 triedach a na škole pôsobilo 18 učiteľov.

Najväčší počet žiakov – 407 navštevoval toto školské zariadenie v školskom roku 1984/85. Počet tried sa obvykle pohyboval medzi 12 – 16, no v školskom roku 1981/82 ich bolo dokonca 17.

V školskom roku 2004/2005 sa do školy začlenili špeciálne triedy pre žiakov s mentálnym postihnutím, ktoré dovtedy pôsobili v Špeciálnej internátnej škole v Trní.

Počas rokov existencie školy žiaci mohli rozvíjať svoje nadanie, talent a zručnosti v mnohých záujmových útvaroch a predmetoch. Spomeniem aspoň niektoré: dramatický, recitačný, spevácky, športový, tanečný, zdravotnícky, poľovnícky, požiarnický, dopravný, turistický, elektrotechnický, biologický, matematický, krúžok anglického, nemeckého, ruského i španielskeho jazyka, počítačový, Slniečko, Spievankovo, Šikovné ruky, florbalový a pod.

V roku 2002 bolo vydané prvé číslo školského časopisu Blesk, ktorý neskôr vychádzal pod novým názvom Adela.

Škola od roku 1972 udržiavala družbu so Základnou školou v Lheniciach v Českej republike. Žiaci i učitelia chodievali na výmenné pobyty, ktoré boli spojené s mnohými akciami a výletmi.

V súčasnej dobe je riaditeľkou ZŠ Mgr. Silvia Pintérová.

Škola umožňuje aj pobyt deťom v školskom klube detí v rannej prevádzke od 6.45 hod do 7.30 hod a po skončení vyučovania od 11.20 hod do 16.00 hod. Činnosť ŠKD vychádza z výchovného programu a umožňuje deťom rekreačnú, relaxačno-oddychovú a záujmovú činnosť na športoviskách, hry zamerané na rozvoj jemnej motoriky, spoločenské hry na rozvoj priateľstva a medziľudských vzťahov, súťaže na rozvíjanie všeobecného prehľadu, aktivity estetického a úžitkového významu pri výrobe predmetov.

Školský špeciálny pedagóg poskytuje špeciálno-pedagogický servis žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, individuálne integrovaným žiakom, žiakom so špecifickými vývinovými poruchami učenia, správania, s ťažkosťami v učení, s narušenou komunikačnou schopnosťou, zmyslovo postihnutým žiakom a tiež žiakom s mentálnym postihnutím. V spolupráci s učiteľmi a výchovným poradcom školy sa podieľa na príprave individuálnych vzdelávacích programov pre individuálne začlenených žiakov a tiež sa zúčastňuje zápisu žiakov do 1. ročníka.

Po vyučovaní sa žiaci môžu zúčastniť záujmových krúžkov, ako je Šikovné ruky, Matematika pre 9. ročník, Fitnes, Tanečný, Výtvarný krúžok, Slovenčina s úsmevom, Variš, varíme, Futbalový krúžok 1. a 2. stupeň.

Vzhľadom na pandémiu COVID-19 v r. 2021 prebiehalo vyučovanie v základnej škole dištančným spôsobom v online priestore. Deti sa vzdelávali z domu prostredníctvom počítačov, pričom spôsob výučby bolo treba prispôbiť tak domácim podmienkam ako aj podmienkam v škole. Napriek tejto skutočnosti škola zorganizovala alebo sa zúčastnila v r. 2021 viacerých akcií, ako výlet do Arboréta Borová hora, súťaž Majster Sudoku, súťaže Klokán, Pytagoriáda a Maksík, Fyzikálno-chemická show, Čítame radi 2, Európsky deň jazykov, Európsky týždeň športu, Medzinárodný deň čokolády, Medzinárodný deň školských knižníc, Mikuláš a krásnu zbierku Kolko lásky za zmestí do krabice od topánok. V nej žiaci spolu s rodičmi pripravili k Vianociam pre seniorov v obci krabice, v ktorých bolo „niečo teplé (čaj, káva, cappuccino ...), niečo sladké (keksík, perníčky, čokoláda, mäkké sušené ovocie, venčeky...), niečo slané (praclíky, chrumky, tyčinky...), niečo voňavé (sprchovací gél, telové mlieko, šampón, mydlo, vlhčené obrúsky, zubná pasta, parfum...), niečo na seba (teplé ponožky, rukavice, papučky...), niečo na čítanie (krížovky, knihy, pozdrav...), niečo pre potešenie (kresby, drobná vianočná dekorácia, náramok na ruku, šálka, hrebienok...)“. 48 krabíc k Vianociam urobilo starkým radosť. Za zmienku stoja aj maľované školské schody s inšpiratívnymi myšlienkami..

Materská škola

V školskom roku 2021/2022 k 31.12.2021 navštevovalo materskú školu 64 detí.

Zriaďovateľom Materskej školy je Obec Budča, ale MŠ má vlastnú právnu subjektivitu. Je to trojtriedna MŠ s celodennou starostlivosťou pre deti 2-6 rokov a deti

s odloženou školskou dochádzkou. Budova je poschodová, jedna trieda s príslušenstvom sa nachádzajú na prízemí a ďalšie dve triedy na prvom poschodí. Strava sa pripravuje v kuchyni MŠ. V prízemnej časti budovy sa nachádza kuchyňa a jedáleň, kde sa deti stravujú.

Prevádzka MŠ je v pracovných dňoch denne od 6:30 do 16:30. Prevádzkovanie bolo prerokované s rodičmi a odsúhlasené Obecným úradom v Budči.

Momentálne sú deti rozdelené do tried, a to:

LIENOČKY: 2 - 3 ročné deti

MOTÝLIKY: 3 - 4 ročné deti

SOVIČKY: 5 - 6 ročné deti

V letných mesiacoch býva materská škola na niekoľko týždňov zatvorená z hygienických dôvodov a čerpania dovolení. V tomto období prevádzkoví zamestnanci vykonávajú upratovanie a dezinfekciu priestorov. Po dohovore deti môžu navštevovať materskú školu v Turovej.

Príspevok na čiastočnú úhradu nákladov spojených s hmotným zabezpečením v MŠ bol prerokovaný so zriaďovateľom a tento príspevok sa uhrádza vopred, a to najneskôr do 15 dňa v kalendárnom mesiaci. Ak sa dieťa v MŠ stravuje, rodič uhrádza okrem toho aj príspevok na stravovanie.

Materská škola v r. 2021, vzhľadom na pandémiu, fungovala v režimoch podľa vyhlásení hlavného hygienika. Napriek covidovej situácii sa v škôlke uskutočnili rôzne aktivity a akcie, ako bola návšteva logopedičky Mgr. Ivany Švecovej, hipoterapia – jazda na poníkoch, Európsky týždeň športu spolu so ZŠ, výlet do galérie na Zvolenskom zámku a z Popradu prišlo divadlo HOKI POKI s predstavením Bacilkovia a Vitamínky.

Na mimoškolské aktivity je zriadená Súkromná základná umelecká škola a Centrum voľného času, ktorých zriaďovateľom je Centrum vzdelávania a poradenstva.

V školskom roku 2021/2022 / k 31.12.2021:

- SZUŠ v individuálnej výučbe navštevovalo 227 detí

- SZUŠ v skupinovej výučbe navštevovalo 190 detí
 - Centrum voľného času navštevovalo 18 detí
- SZUŠ poskytuje základné umelecké vzdelanie v hudobnom, tanečnom, výtvarnom a literárno-dramatickom odbore. Cieľom školy je vychovávať vynikajúcich hudobníkov, tanečníkov, výtvarníkov, hercov a v prvom rade naučiť žiakov láske k hudbe, k umeniu, vyplniť ich voľný čas zmysluplnou činnosťou a rozvíjať ich cítenie a morálne vlastnosti. Dať im možnosť a priestor na sebarealizáciu a pomôcť im naplniť túžbu v niečom vyniknúť na čo im vytvára vhodné podmienky. Dvere školy sú otvorené po celý rok a pre každého.

SZUŠ má 4 odbory :

hudobný (HO)

literárno-dramatický (LDO)

tanečný (TO)

výtvarný (VO)

HUDOBNÝ ODBOR

Hudobný odbor sa vo svojej činnosti zameriava na podchytenie detí so záujmom o domáce muzicírovanie, ale aj o výchovu a vzdelávanie záujemcov s vyššími umeleckými ambíciami. Zdokonaľuje u dieťaťa jeho prirodzené vlohy, melodické, rytmické, harmonické, intonačné a pamäťové schopnosti. Okrem toho je prínosom aj pre celkový rozvoj osobnosti. Pestuje zmysel pre estetické hodnoty a kultivované vnímanie vážnej či modernej hudby.

TANEČNÝ ODBOR

Tanečný pohyb s pocitom vnútornej radosti, hra a hudba sú prirodzenou súčasťou detského života a privádzajú priamo k prvotnému bodu poslania tanca vo výchove. Je len málo detí, ktoré prichádzajú do tanečných sál s prirodzene vyvinutým zmyslom pre tanečné umenie. U väčšiny detí je nutné tento zmysel rozvíjať, čo znamená viesť ich k návykom správneho držania tela, rozvíjať vnútorný pocit pre hudbu a pohyb, rozvíjať vnímavosť, predstavivosť, hudobné, priestorové, ale aj kolektívne cítenie.

VÝTVARNÝ ODBOR

Výtvarný odbor v základnom umeleckom vzdelávaní umožňuje žiakovi prostredníctvom aktívnej výtvarnej činnosti využívať výtvarný jazyk ako umelecký prostriedok komunikácie.

Štúdium vo výtvarnom odbore ponúka vedľa nových možností vyjadrenia i témy na základe vnímania okolitého sveta, umožňuje adekvátne reagovať výtvarnými prostriedkami, poskytuje ucelený prehľad o výtvarnom umení, pomáha vyhraničiť názor a vníma dôležitosť vlastnej tvorby ako súčasť osobného naplnenia. Žiak sa učí pomenovať a porovnávať znaky a prvky výtvarného jazyka, s nimi svoje pocity, postrehy a myšlienky. Nadväzuje a prehĺbuje výtvarné vzťahy, reflektuje názory druhých, rešpektuje odlišný výtvarný prejav. Porozumenie výtvarnému jazyku, vrátane jeho aplikácie vo výtvarnom umení, pomáha nachádzať celoživotný vzťah k výtvarnej kultúre.

LITERÁRNO – DRAMATICKÝ ODBOR

Základom výuky a prostriedkom výchovy sú tvorivé činnosti dramatické a činnosti slovesné. Pracuje s výrazovými prostriedkami ďalších druhov umenia v ich vzájomnom prepojení a pri rešpektovaní ich špecifických vyjadrovacích možností pre výslednú dramatickú výpoveď. Rozvíja schopnosť vnímať, vytvárať a sledovať v čase a priestore ľudské vzťahy a jednanie. Vzdelaním v dramatickom odbore získavajú žiaci predpoklady pre uplatnenie v širokej oblasti povolání, v ktorých úspech závisí od vysokej miery empatie a špecifických komunikačných schopností. Súčasťou výuky sú základy histórie divadelnej, literárnej a slovesnej tvorby, návštevy divadelných a filmových predstavení. Reflexia umeleckej tvorby pripravuje žiakov i na štúdium divadelnej vedy. Kolektívna časť výuky zakladá osobnostný potenciál pre tímovú spoluprácu.

Vyučuje sa na 4 stupňoch štúdia :

prípravný - PŠ (prípravné štúdium) - žiaci 1. triedy ZŠ a deti predškolského veku

PHV – prípravná hudobná výchova,

PDV – prípravná dramatická výchova,

PTV – prípravná tanečná výchova,

PVV – prípravná výtvarná výchova

základný - I. stupeň - 1., 2. časť - žiaci I. a II. stupňa základnej školy

základný - II. stupeň - žiaci nad 15 rokov

štúdium pre dospelých (ŠPD) - dospelí nad 18 rokov

Cieľom školy je vychovávať vynikajúcich hudobníkov, tanečníkov, výtvarníkov a hercov, no v prvom rade naučiť žiakov láske k hudbe, k umeniu, vyplniť ich voľný čas zmysluplnou činnosťou a rozvíjať ich cítenie a morálne vlastnosti.

6.2. Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť v obci poskytuje:

- MUDr. Ľubomír Marišín – praktický lekár pre dospelých
- MUDr. Senčková – zubná lekárka
- MUDr. Časnochová – detský lekár
- GYNPOR, s.r.o. – ordinácia ženského lekára
- Dobrá psychoterapia, s.r.o. – psychologická ambulancia
- Mgr. Nedorostová – lekárneň

6.3 Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby môže záujemcom zabezpečiť obec prostredníctvom opatrovateľskej služby v rámci preneseného výkonu štátnej správy na úseku sociálnom. V súčasnosti ani jeden občan nepožaduje od obce zabezpečenie opatrovateľskej služby. Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na starostlivosť o sociálne slabších a starších občanov obce. Obec bude potrebovať riešiť túto situáciu vzhľadom na to, že v obci sa zvyšuje podiel starších občanov.

6.4 Kultúra

Kino, divadlo ani galéria v obci nie je. Spoločenský a kultúrny život je v obci pomerne rozvinutý. Pôsobí tu niekoľko záujmových organizácií: Telovýchovná jednota Agrokomplex Budča, ZO Jednoty dôchodcov Slovenska, Poľovnícke združenie „Stráž“, Budča – Turová – Kováčová, Červený kríž, Dobrovoľný hasičský zbor. Ten bol založený v roku 1926. Venuje sa výcviku hasičských družstiev, preventívnej a výchovnej činnosti, vzdelávaniu mládeže, v letných mesiacoch v spolupráci s Urbariátom zabezpečuje preventívne obhliadky, organizuje brigády na úpravu okolia požiarnej zbrojnice, potoka a miestnych komunikácií. Pravidelne sa zúčastňuje hasičských súťaží, v r. 2021 /vzhľadom na obmedzenia/ to bolo jesenné kolo hry Plameň. Dve hasičské cvičenia, požiar na 6. nadzemnom poschodí a doprava vody zo zdroja Červený medokýš na Pustý hrad, boli skúškou k požiaru strechy na záhradnej chatke naživo. DHZ oslávil v roku 2021 krásne 95. výročie svojho založenia.

Všetky tieto zložky v spolupráci s obcou organizujú pre svojich členov aj ostatných spoluobčanov rôzne kultúrne podujatia, poznávacie zájazdy. Kultúrne dianie v obci obohacujú aj aktivity základnej školy s materskou školou. Obec Budča na svojej webovej stránke pravidelne aktualizuje zoznam kultúrnych podujatí obce, ktoré sa konajú pre občanov obce. Medzi pravidelne sa opakujúce akcie možno zaradiť:

Fašiangovú zabíjačku

Beh oslobodenia obce Budča

Dobrovoľnícku akciu Vyčistíme si Budču

Hasičská súťaž O pohár starostu obce Budča

Jarná a jesenná cyklojazda

Deň úcty k starším

Vianočné trhy a príchod Mikuláša

V r. 2019 pribudli ďalšie milé akcie, a to Budčiansky majáles, Jánska vatra.

V r. 2021 sa nepodarilo zorganizovať žiadnu väčšiu akciu. Ústredný krízový štáb SR s účinnosťou od 10.3.2020 zakázal usporadúvať akékoľvek hromadné podujatie športovej, kultúrnej, spoločenskej či inej povahy s cieľom predchádzať vzniku a šíreniu prenosného ochorenia COVID - 19 spôsobeného koronavírusom SARS-CoV-2. Hlavný hygienik vyhlasoval obmedzenia podľa skutočnej pandemickej situácie a obec tieto nariadenia dodržiavala.

6.5 Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- COOP Jednota spotrebné družstvo – predaj potravín
- Kaderníctvo Janka Strmeňová
- Hostinec DELTA
- Motorest FIT
- Motorest Čertovská koliba
- Pizzeria Budča
- Čerpacie stanice Slovnaft Juh a Sever
- Záhradníctvo BOBA

Najvýznamnejší priemysel v obci :

- Lesná správa Budča/Vysokoškolský lesnícky podnik TU vo Zvolene – obhospodarovanie lesa v zmysle platného plánu starostlivosti o les, účelová činnosť vo vzťahu k TU vo Zvolene - škôlkarska činnosť, poľovníctvo aj rybárstvo.
- Madakra s.r.o. – dopravná spoločnosť
- TRIUM – schody, interiéry, s.r.o. – stolárska výroba
- VOLVO Group Slovakia, s.r.o. – servis a predaj nákladných vozidiel značky Volvo, Renault
- Pozana Meat, s.r.o. – rozrábka mäsa
- GLS General Logistics System Slovakia s.r.o. – prepravná spoločnosť

- Scania Slovakia s.r.o. – servis a predaj nákladných vozidiel značky Scania
- Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :
- Roľnícke družstvo - poľnohospodárstvo

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2021. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2021 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako vyrovnaný a kapitálový rozpočet ako schodkový, bol vyrovnaný príjmovými finančnými operáciami.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2021.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 10.12.2020 uznesením č.4/11/2020.

Rozpočet bol zmenený:

- prvá zmena schválená dňa 20.05 2021 uznesením č. 5/12/2021
- druhá zmena schválená rozpočtovým opatrením starostu obce dňa 30.06.2021
- tretia zmena schválená dňa 16.09.2021 uznesením č. 3/13/2021
- štvrtá zmena schválená rozpočtovým opatrením starostu obce dňa 30.09.2021
- piata zmena schválená 14.12.2021 uznesením č. 3/15/2021
- šiesta zmena schválená rozpočtovým opatrením starostu obce dňa 31.12.2021

7.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2021

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2021	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	2 277 264,00	3 530 752,00	3 257 511,30	92,26
z toho :				
Bežné príjmy	1 721 664,00	1 998 783,00	2 085 635,66	104,35
Kapitálové príjmy	0,00	757 896,00	764 157,42	100,83
Finančné príjmy	480 000,00	698 473,00	336 781,16	48,22
Príjmy RO s právnou subjektivitou	75 600,00	75 600,00	70 937,06	93,83
Výdavky celkom	2 277 264,00	3 530 752,00	3 073 547,05	75,85
z toho :				
Bežné výdavky	863 419,00	995 292,00	913 988,58	91,83
Kapitálové výdavky	460 075,00	1 414 471,00	1 056 281,07	74,68

Finančné výdavky	19 925,00	19 925,00	19 923,47	99,99
Bežné výdavky RO s právnou subjektivitou	933 845,00	1 097 564,00	1 080 428,33	98,44
Kapitálové výdavky RO s právnou subjektivitou	0,00	3 500,00	2 925,60	83,59
Rozpočet obce				

7.2 Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2021

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2021
Bežné príjmy spolu	2 156 572,72
z toho : bežné príjmy obce	2 085 635,66
bežné príjmy RO	70 937,06
Bežné výdavky spolu	1 994 416,91
z toho : bežné výdavky obce	913 988,58
bežné výdavky RO	1 080 428,33
Bežný rozpočet	162 155,81
Kapitálové príjmy spolu	764 157,42
z toho : kapitálové príjmy obce	764 157,42
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	1 059 206,67
z toho : kapitálové výdavky obce	1 056 281,07
kapitálové výdavky RO	2 925,60
Kapitálový rozpočet	- 259 049,25
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	- 132 893,44
Vylúčenie z prebytku	15 074,94
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-147 968,38
Príjmy z finančných operácií	336 781,16
Výdavky z finančných operácií	19 923,47
Rozdiel finančných operácií	316 857,69
PRÍJMY SPOLU	3 257 511,30
VÝDAVKY SPOLU	3 073 547,05
Hospodárenie obce	183 964,25
Vylúčenie z prebytku	15 074,94
Upravené hospodárenie obce	168 889,31

Schodok bežného a kapitálového rozpočtu v sume 147 968,38 € zistený podľa ustanovenia §10 odst.3 písm. a) a b) Zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý bol upravený o nevyčerpané prostriedky zo ŠR podľa osobitných predpisov vo výške 15 074,94 € /prenesený výkon v oblasti školstva – stravovanie ZŠ a MŠ, dopravné ZŠ, Múdre hranie MŠ 2, Digitálne technológie – špecifiká ZŠ/ bol vysporiadaný z finančných operácií.

Zostatok finančných operácií podľa §15 odst.1 písm. c) Zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 168 889,31 € bol použitý na tvorbu rezervného fondu vo výške 166 732,93 € a na tvorbu fondu opráv vo výške 2 156,38 €.

V zmysle ustanovenia §16 ods. 6 Zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa §10 odst. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto prebytku vylučujú:

- nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené pre ZŠ na bežné výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 401,90 €, a to na prenesený výkon v oblasti školstva – Digitálne technológie
- nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené pre ZŠ na bežné výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku – dopravné vo výške 1 441,54 €.
- nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na bežné výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 12 231,50 € / stravovanie/
- nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené pre MŠ na bežné výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku – Múdre hranie 2 vo výške 1 000,- €.
- nevyčerpané prostriedky z Fondu prevádzky, údržby a opráv podľa ustanovenia §18 odst. 2 Zákona č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v znení neskorších predpisov v sume 2 156,38 €

ktoré je možné použiť v rozpočtovom roku v súlade s ustanovením §8 odsek 4 a 5 Zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Na základe uvedených skutočností bola tvorba rezervného fondu za rok 2021 vo výške 166 732,93 € a tvorba fondu opráv za rok 2021 vo výške 2 156,38 €.

7.3 Rozpočet na roky 2022 - 2024

	Skutočnosť k 31.12.2021	Rozpočet na rok 2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024
Príjmy celkom	3 257 511,30	2 392 396,00	1 889 257,00	1 983 720,00
z toho :				
Bežné príjmy	2 085 635,66	1 802 592,00	1 889 257,00	1 983 720,00
Kapitálové príjmy	764 157,42	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	336 781,16	510 416,00	0,00	0,00
Príjmy RO s právnou subjektivitou	70 937,06	79 388,00	0,00	0,00

	Skutočnosť k 31.12.2021	Rozpočet na rok 2022	Rozpočet na rok 2023	Rozpočet na rok 2024
Výdavky celkom	3 073 547,05	1 726 604,00	994 326,00	1 042 902,00
z toho :				
Bežné výdavky	913 988,58	927 724,00	974 110,00	1 022 686,00
Kapitálové výdavky	1 056 281,07	490 200,00	0,00	0,00
Finančné výdavky	19 923,47	20 216,00	20 216,00	20 216,00
Výdavky RO s právnou subjektivitou	1 080 428,33	288 464,00	0,00	0,00
Kapitálové výdavky RO s právnou subjektivitou	2 925,60	0,00	0,00	0,00

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

8.1. Majetok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021	Predpoklad na rok 2022
Majetok spolu	4 679 696,36	5 811 669,25	5 811 669,25
Neobežný majetok spolu	3 690 007,40	4 978 499,65	4 978 499,65
z toho :			
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	3 479 170,04	4 767 662,65	4 767 662,65
Dlhodobý finančný majetok	210 837,00	210 837,00	210 837,00
Obežný majetok spolu	984 869,96	828 521,89	828 521,89
z toho :			
Zásoby	205,80	88,20	88,20
Zúčtovanie medzi subjektami VS	134 688,17	125 292,77	125 292,77
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	41 325,23	42 786,42	42 786,42
Finančné účty	808 650,76	660 354,50	660 354,50
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00	0,00

Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	4 819,36	4 647,71	4 647,71
Vzťahy k účtom klientov štát. pokl.	0,00	0,00	0,00

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021	Predpoklad na rok 2022
Majetok spolu	5 184 340,90	6 309 249,96	6 309 249,96
Neobežný majetok spolu	4 213 655,05	5 477 193,26	5 477 193,26
z toho :			
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	4 002 818,05	5 266 356,26	5 266 356,26
Dlhodobý finančný majetok	210 837,00	210 837,00	210 837,00
Obežný majetok spolu	965 477,07	826 719,33	826 719,33
z toho :			
Zásoby	3 302,56	3 271,29	3 271,29
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	41 325,23	42 786,42	42 786,42
Finančné účty	920 849,28	780 661,62	780 661,62
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	5 208,78	5 337,37	5 337,37
Vzťahy k účtom klientov štát. pokl.	0,00	0,00	0,00

8.2. Zdroje krytia

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021	Predpoklad na rok 2022
Vlastné imanie a záväzky spolu	4 679 696,36	5 811 669,25	5 811 669,25
Vlastné imanie	2 379 317,17	2 442 978,68	2 442 978,68

z toho :			
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	2 379 317,17	2 442 978,68	2 442 978,68
Závazky	524 143,81	988 661,24	988 661,24
z toho :			
Rezervy	1 080,0	1 320,00	1 320,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	18 473,34	15 074,94	15 074,94
Dlhodobé záväzky	404 893,02	356 579,52	356 579,52
Krátkodobé záväzky	47 217,45	563 206,78	563 206,78
Bankové úvery a výpomoci	52 480,00	52 480,00	52 480,00
Časové rozlíšenie	1 776 235,38	2 380 029,33	2 380 029,33
Vzťahy k účtom klientov štát. pokl.	0,00	0,00	0,00

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021	Predpoklad na rok 2022
Vlastné imanie a záväzky spolu	5 184 340,90	6 309 249,96	6 309 249,96
Vlastné imanie	2 390 617,34	2 446 973,17	2 446 973,17
z toho :			
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	2 390 617,34	2 446 973,17	2 446 973,17
Záväzky	628 528,34	1 108 846,62	1 108 846,62
z toho :			
Rezervy	1 080,00	1 320,00	1 320,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	18 473,34	15 074,94	15 074,94
Dlhodobé záväzky	405 396,52	357 475,92	357 475,92
Krátkodobé záväzky	151 098,48	682 495,76	682 495,76
Bankové úvery a výpomoci	52 480,00	52 480,00	52 480,00
Časové rozlíšenie	2 165 195,22	2 753 430,17	2 753 430,17
Vzťahy k účtom klientov štát. pokl.	0,00	0,00	0,00

8.3. Pohľadávky

a) za materskú účtovnú jednotku

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2020	Zostatok k 31.12.2021
Pohľadávky do lehoty splatnosti	545,22	3 692,36
Pohľadávky po lehote splatnosti	40 780,01	39 094,06

b) za konsolidovaný celok

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2020	Zostatok k 31.12.2021
Pohľadávky do lehoty splatnosti	545,22	3 692,36
Pohľadávky po lehote splatnosti	40 780,01	39 094,06

8.4. Závazky

a) za materskú účtovnú jednotku

Závazky	Zostatok k 31.12 2020	Zostatok k 31.12.2021
Závazky do lehoty splatnosti	524 143,81	477 403,48
Závazky po lehote splatnosti	0,00	511 257,76

b) za konsolidovaný celok

Závazky	Zostatok k 31.12 2020	Zostatok k 31.12.2021
Závazky do lehoty splatnosti	628 528,34	597 588,86
Závazky po lehote splatnosti	0,00	511 257,76

Obec podpísala v roku 2005 zmluvu o poskytnutí úveru na realizáciu stavby bytového domu – nájomné byty -18 b.j. Stavba bola skolaudovaná a daná do užívania 7.4.2006. Štátny fond rozvoja bývania a Ministerstvo výstavby regionálneho rozvoja má voči obci záložné právo na túto stavbu a príslušné pozemky patriace k stavbe až do splatenia úveru. Úver je dlhodobý s poslednou splátkou v r. 2035. Zostatok istiny z úverov ŠFRB k 31.12.2021 je vo výške 294 129,09 €.

Závazok po lehote splatnosti vo výške 511 257,76 € bola neuhradená faktúra od Combin Banská Štiavnica, s. r. o. za stavebné práce na kanalizácii obce. Žiadosť o predfinancovanie nebola do 31.12.2021 vybavená.

9. Hospodársky výsledok za rok 2021 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021	Predpoklad na rok 2022
Náklady			
50 – Spotrebované nákupy	77 953,55	94 392,30	94 392,30
51 – Služby	117 046,85	139 820,41	139 820,41
52 – Osobné náklady	186 911,13	208 109,03	208 109,03
53 – Dane a poplatky	5 204,56	6 277,67	6 277,67
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	22 608,52	36 970,71	36 970,71
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	252 224,01	251 163,80	251 163,80
56 – Finančné náklady	9 894,62	10 350,25	10 350,25
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	621 745,30	767 835,94	767 835,94
SPOLU	1 293 588,54	1 514 920,11	1 514 920,11
59 – Dane z príjmov			
Výnosy			
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	39 236,49	34 598,62	34 598,62
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	1 043 742,66	1 172 779,71	1 172 779,71
64 – Ostatné výnosy z prev. činnosti	424 454,23	58 535,47	58 535,47
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	900,00	1 080,00	1 080,00
66 – Finančné výnosy	46,94	0,00	0,00
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00

68 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štátnych rozp. a príspr. organizáciách	0,00	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	228 856,91	311 587,82	311 587,82
SPOLU	1 737 237,23	1 578 581,62	1 578 581,62
Výsledok hospodárenia pred zdanením	443 648,69	63 661,51	63 661,51
Výsledok hospodárenia po zdanení / + kladný HV, - záporný HV /	443 648,69	63 661,51	63 661,51

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021	Predpoklad na rok 2022
Náklady			
50 – Spotrebované nákupy	213 243,85	251 072,71	251 072,71
51 – Služby	146 561,64	165 713,45	165 713,45
52 – Osobné náklady	1 031 551,52	1 090 807,63	1 090 807,63
53 – Dane a poplatky	5 204,56	6 577,67	6 577,67
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	30 960,78	46 117,37	46 117,37
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	279 882,01	279 043,80	279 043,80
56 – Finančné náklady	10 984,57	11 546,42	11 546,42
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	321 986,63	398 312,80	398 312,80
SPOLU	2 040 375,56	2 248 651,85	2 248 651,85
59 – Dane z príjmov			
Výnosy			
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	39 236,49	34 598,62	34 598,62
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných	0,00	0,00	0,00

služieb			
62 – Aktivácia	0,00	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	1 043 742,66	1 172 779,71	1 172 779,71
64 – Ostatné výnosy	479 841,39	125 420,78	125 420,78
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	900,00	1 080,00	1 080,00
66 – Finančné výnosy	46,94	0,00	0,00
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	1 345,00	1 345,00
68 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štát. rozpočt. organizáciách a príspevk. organizáciách	0,00	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	921 284,85	979 435,95	979 435,952
SPOLU	2 485 052,33	2 314 660,66	2 314 660,66
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	444 676,77	66 008,81	66 008,81

Konsolidovaná účtovná jednotka vykázala k 31.12.2021 hospodársky výsledok /zisk/ v sume 66 008,61 EUR. Materská a dcérske účtovné jednotky ho zaúčtujú na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

10. Ostatné dôležité informácie

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2021 obec, rozpočtová a príspevková organizácia prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
Úrad práce, soc. vecí a rodiny	Transfer na stravu ZŠ	22 896,00
Úrad práce, soc. vecí a rodiny	Transfer na stravu MŠ	2 145,60
Úrad práce, soc. vecí a rodiny	Transfer na rod. prídavky	784,50
Úrad práce, soc. vecí a rodiny	Transfer na podporu výchovy k plneniu školských povinností -	33,20

	ZŠ	
Okresný úrad Banská Bystrica	Transfer na vojnové hroby	196,90
Ministerstvo vnútra SR	Transfer na doplňujúce voľby do obecného zastupiteľstva	572,55
Fond na podporu umenia	Obecná knižnica	2 800,00
Úrad práce, soc. vecí a rodiny	Transfer pre MŠ – Múdre hranie	1 000,00
Dobrovoľný hasičský zbor SR	Transfer na DHZ	1 487,36
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na ZŠ - Čítame radi 2	800,00
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer pre MŠ – špecifiká/ochranné pomôcky	535,00
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na učebnice	4 162,00
Ministerstvo vnútra SR	Transfer na matriku	5 829,30
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na školstvo ZŠ	612 354,00
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na digitálne technológie/ špecifiká/ochranné pomôcky ZŠ	2 975,00
Metodicko-poradenské centrum	Pomáhajúce profesie v edukácii žiakov ZŠ	35 860,42
Metodicko-poradenské centrum	Pomáhajúce profesie v edukácii žiakov MŠ	2 168,36
Adela OZ /tuzemské bežné granty/	Transfer MŠ	2 030,00
Ministerstvo dopravy, výstavby a RR SR	Transfer na stavebný úrad	1 737,67
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na dopravné	10 555,00
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na vzdel. poukazy	5 069,00
Ministerstvo dopravy, výstavby a RR SR	Transfer na cestnú dopravu a pozemné komunikácie	57,93
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na asistentov učiteľa	24 384,00
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor školstva	Transfer na výchovu a vzdelávanie žiakov zo SZP	1 600,00
Okresný úrad Banská Bystrica,	Transfer na výchovu	4 897,00

odbor školstva	a vzdelávanie – 5-ročné deti MŠ	
Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o ŽP	Transfer na životné prostredie	131,41
Ministerstvo vnútra SR	Transfer na REGOB	442,53
Ministerstvo vnútra SR	Transfer na register adries	54,80
Štatistický úrad SR	Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov	4 184,10
Ministerstvo vnútra SR	Refundácia nákladov na COVID-19	65 460,00
SPOLU:		817 203,63

10.2 Poskytnuté dotácie

V roku 2021 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č.16/2010 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
TJ AGX Budča	Bežné výdavky	4 000,00

10.3 Významné investičné akcie v roku 2021

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2021:

- obec realizovala projekt „Budča – rozšírenie kanalizácie“ v hodnote 1 465 231,24 €
- obec pokračuje v projekte „Interaktívne učebne ZŠ“, bolo zrušené verejné obstarávanie, prebehlo nové a beží kontrola verejného obstarávania
- je oneskorený projekt „WIFI pre obec Budča“

10.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

Obec:

- Dokončenie projektu „Budča – rozšírenie kanalizácie“ kolaudáciou a následné pripájanie občanov ku kanalizácii
- Príprava projektu „Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice“
- Príprava projektu „Križovatka ulíc SNP a Ľ. Štúra“
- Prebieha projekt „Interaktívnych učební ZŠ“
- Dokončenie projektu „Wifi pre obec Budča“
- Prebieha projekt pre výstavbu chodníka na ulici ČSA „Kvalitný život obyvateľov MRK“
- Príprava projektu na rekonštrukciu ulíc Priehradná, Školská
- Príprava projektu na rekonštrukciu šatní na futbalovom ihrisku

Rozpočtové organizácie nepredpokladajú realizáciu investičných akcií.

10.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

10.6 Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec vedie dlhodobu exekučnú konania voči dlžníkom na daniach a prostredníctvom sociálnej poisťovne prebiehajú zrážky z dôchodkov.

Vypracoval: Ing. Jana Trokšiarová

Schválil: Ing. František Moravec

V Budči dňa 30.08.2022.

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke
- Konsolidovaná účtovná závierka: Konsolidovaná súvaha, Konsolidovaný výkaz ziskov a strát, Poznámky ku konsolidovanej účtovnej závierke
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke